

Очигледна отмица и вероватно убиство познатог саудијског новинара Џамала Кашогија, које се догодило 2. октобра у саудијском конзулату у Истанбулу, разоткрили су ружан деспотизам иза реформистичког имиџа принца Мухамеда Бин Салмана. Мање запажен је био начин на који је овај скандал открио дуготрајно ривалство између две земље које се сукобљавају од почетка – Турске и Саудијске Арабије.

Основа раскола лежи у њиховим посебним верзијама сунитског ислама које су се развијале унутар веома различитих историјских трајекторија и које су произвеле супротстављене визије савременог Блиског истока. Ако тренутна криза приморава немуслимански свет да бира страну између ових религијских модела, одлука би требало да буде лака. Оба су погрешна, али, узму ли се у обзир њихове прошле акције и идеје за будућност, само једна заслужује међународну подршку.

Ова нас прича враћа у 18. век. Тада, већи део онога што данас зовемо Блиски исток, укључујући и за живот погоднији део Арабијског полуострва, био је у саставу Отоманског царства којим се владало из Истанбула, од стране космополитске елите, састављене углавном од Турака и балканских муслимана, укључујући Албанце и Бошњаке. Хиџаз, западни регион Арабијског полуострва, који је обухватао свете градове – Меку и Медину – био је поштован због религијских разлога, али је био заостао и без политичког или културног значаја.

Током 1740-тих година, у најизолованијој централној области Арабијског полуострва – Неџду, појавио се учењак који се звао Мухамед Абдул Вахаб, са снажним позивом да се обнови истински ислам. Он је оживео ханбелијски мезхеб, најдогматичнију од четири главне сунитске школе и страшно се обрушио на муслимане – отпаднике, понајвише на шиите, али и на неке суните попут Османлија. Ови потоњи били су криви због низа

Кашогијева смрт продубљује отоманско-саудијски расцеп

Пише: Мустафа Акјол
недеља, 21 октобар 2018 20:38

„новотарија“ у религији – израз који је близак јереси у хришћанству – укључујући суфијски мистицизам и идолопоклонство.

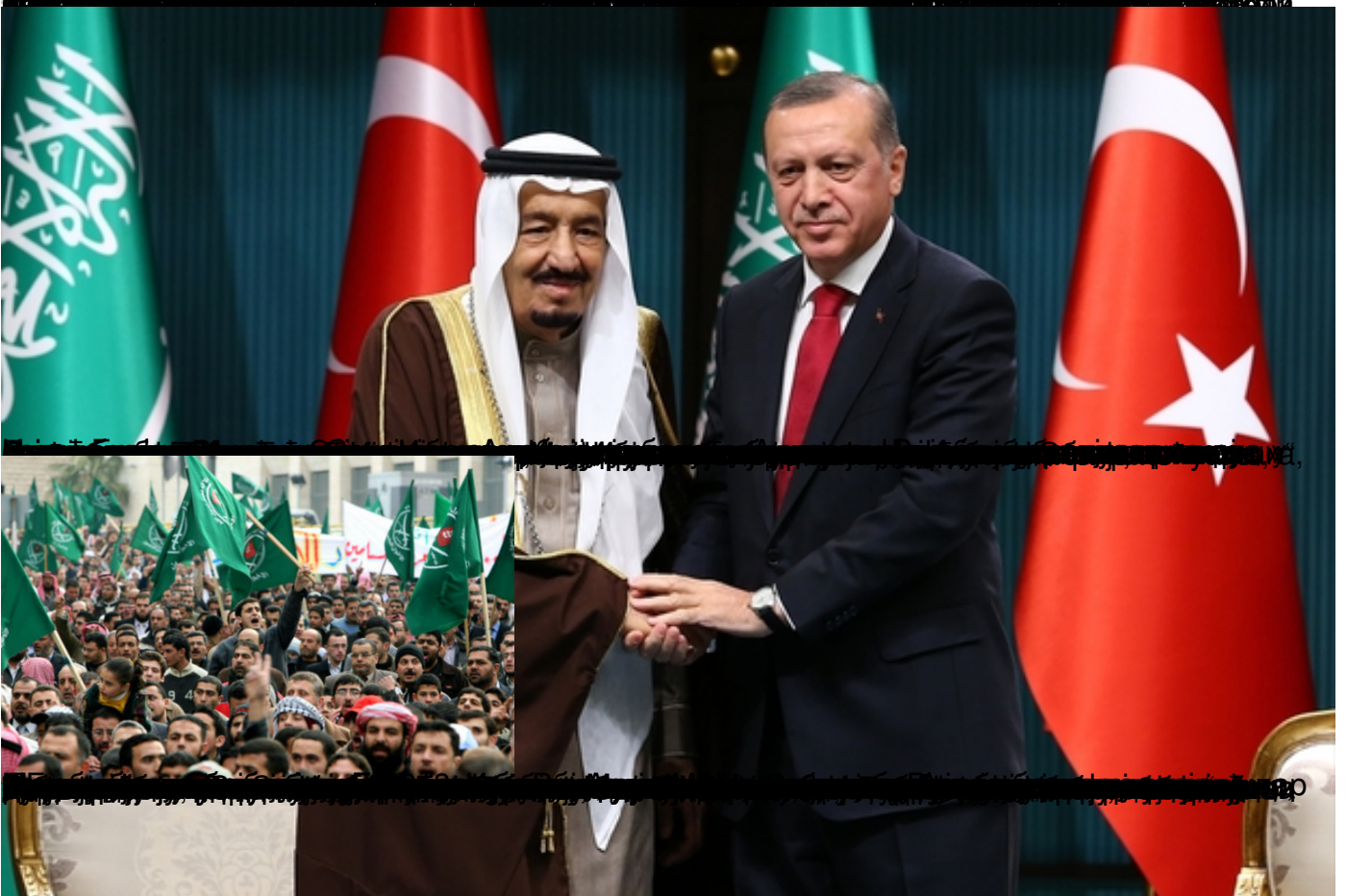
Ускоро се Вахаб удружио са емиром Мухамедом ибн Саудом – оснивачем саудијске династије. Прва саудијска држава коју су они засновали расла је у величини и амбицијама, што је водило ка великом масакру шиита у Кербали 1801. године, и окупацији Меке 1803. године. Османлије су угушили вахабитску побуну 1812. године, посредством свог протектората у Египту, и вахабизам се повукао у пустињу.

Још један метеж се догодио у Хеџазу 1856. године, када су Османлије, захваљујући утицају њихових британских савезника увели другу јеретичку „новотарију“ – забрану трговине робљем, која је представљала уносан посао између афричке обале и арабијског града Џеде. По налогу разјарених трговаца робљем, велики шериф Абд ал Муталиб од Меке објавио је да су Турци постали неверници, а проливање њихове крви било је допуштено. Како смо научили из хроника отоманског државника Ахмеда Џевдета Паше, турски грехови су укључивали „дозвољавање женама да открију своје тело, да остану одвојене од својих очева и мужева, и да имају право на развод“.

Кашогијева смрт продубљује отоманско-саудијски расцеп

Пише: Мустафа Аќјол
недеља, 21 октобар 2018 20:38

Кашогијева смрт продубљује отоманско-саудијски расцеп

Пише: Мустафа Акјол
недеља, 21 октобар 2018 20:38
